

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านปากทาง
สังกัดเทศบาลเมืองพิจิตร

ผู้วิจัย นายอริยชัย ภาธรธนฤต

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา

ความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 3)
เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 4)
เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาลบ้านปากทาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร จำนวน 24 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา

ความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ขั้นตอน
ที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ขั้นตอน
ที่ 4 ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา

ความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($= 3.56, S.D. = 0.58$)

และมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($= 2.58, S.D. = 0.49$)

1.2 แนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
คือ 1) ความรู้ความเข้าใจการเรียนรู้เชิงรุก 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 3) การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก
5) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู มีจำนวน 5
องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยจัดกิจกรรม 4 ชั้น ได้แก่ ชั้น 1
สร้างความเข้มแข็งของทีม ชั้น 2 การพัฒนางานร่วมกัน ชั้น 3 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ชั้น 4 สะท้อนผลและแลกเปลี่ยน

2.2 ผลการของพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
องค์ประกอบรูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.54, S.D. = 0.50$)

คู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($= 4.40, S.D. = 0.50$)

2.3 ผลการทดลองนำร่องใช้รูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
พบว่าความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($= 4.29, S.D. = 0.46$)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($= 4.38, S.D. =$
 0.49) คะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูหลังได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
และระดับคุณภาพจำแนกเป็นรายบุคคล วงรอบที่ 1 วงรอบที่ 2 และวงรอบที่ 3 พบว่า ครูที่มีคะแนนความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ
75 ในวงรอบที่ 1 มีจำนวน 5 คน วงรอบที่ 2 มีจำนวน 7 คน รอบวง 3 มีจำนวน 7 คน

4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู
พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.59, S.D. = 0.49$) และจำแนกรายด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.64, S.D. = 0.48$)

ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.56, S.D. = 0.50$) ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.57, S.D. = 0.50$)

และด้านความถูกต้องครบถ้วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.58, S.D. = 0.50$)